

Látogatóbarát (családbarát) szempontok
érvényesítése bemutatóhelyek tervezésekor

Patkós Gábor
patkosstudio.hu

Mitől látogatóbarát?

A megérkezés alapfeltételei
(parkolók, mosdók, pihenőhelyek..)

Információs pont, ajándékbolt, büfé

Terek, termek, előadótermek
(megfelelő méretek csoportok fogadására)

A bemutatás eszközei

A bemutatás alapelvei, eszközei

érdeklődés felkeltése

egyszerre több érzékszervre hatnak
rövid, tartalmas, hiteles információk
legyen gyerekbarát, családbarát

A bemutatás legyen élményszerű!

Mire vágyik a látogató?

- **ÉLMÉNYRE!**
- A turizmus lényege az élményszerzés.
- **Szerezz minél több élményt!**

Mi az élmény?

Különféle hatások révén kialakuló új, a hétköznaptól eltérő, felfokozott testi, lelki, szellemi állapot

Nagy jelentőséggel bír az egyén számára

Hatása hosszabb, rövidebb

A látogató hajlandó megfizetni az élményt.

Gondoljunk a gyerekekre!

Kalandok a pusztában - Tápiógyörgye

Te milyen magas vagy?
Hasonlítsd össze magad
a legelő állatainak
magasságával!

Mi a tanösvény?

- kijelölt, jelzéssel ellátott tematikus túraútvonal, amelyen állomáshelyekhez kötődően, **tájékoztató táblák** és/vagy **kiadványok** segítségével ismerhetők meg az érintett terület természeti értékei és kulturális öröksége. Különösen azok számára ajánljuk, akik a természetet önállóan szeretnék megismerni.

www.nemzetipark.gov.hu

- Az eligazodást térképek, táblák, füzetek, munkafüzetek segítik.

Miért építünk tanösvényt?

- Bemutat,
 - Informál,
 - Ismereteket ad át
-
- Szórakoztat.
 - Élményt nyújt.

Milyen tanösvényt építünk?

Hagyományos

interaktív (aktív részvételt igényel)

mechanikus interaktív

elektronikus interaktív

FLORA E VEGETAZIONE DEL PARCO DELLE CINQUE TERRE

Nome scientifico	Nome volgare	Descrizione
<i>Quercus ilex</i>	Quercia	...
<i>Pinus pinea</i>	Pino domestico	...
<i>Ulmus campestris</i>	Ulm	...
<i>Salix alba</i>	Salice	...
<i>Populus alba</i>	Popolo bianco	...
<i>Cornus mas</i>	Corofo	...
<i>Prunella spinosa</i>	Prunella	...
<i>Rosa canina</i>	Rosa	...
<i>Malva sylvestris</i>	Malva	...
<i>Hydrangea arborescens</i>	Idrangea	...
<i>Philadelphus coronarius</i>	Fiore di China	...
<i>Hydrangea macrophylla</i>	Idrangea	...
<i>Lonicera xylosteum</i>	Lonicera	...
<i>Deutzia scabra</i>	Deutzia	...
<i>Philadelphus coronarius</i>	Fiore di China	...
<i>Hydrangea macrophylla</i>	Idrangea	...
<i>Lonicera xylosteum</i>	Lonicera	...
<i>Deutzia scabra</i>	Deutzia	...
<i>Philadelphus coronarius</i>	Fiore di China	...
<i>Hydrangea macrophylla</i>	Idrangea	...
<i>Lonicera xylosteum</i>	Lonicera	...
<i>Deutzia scabra</i>	Deutzia	...

RICCA E VARIATA

MINISTERO PER I BENI E LE ATTIVITÀ CULTURALI
 SOPRINTENDENZA PER I BENI AMBIENTALI E ARCHITETTONICI E SOPRINTENDENZA ARCHEOLOGICA DELLA LIGURIA

S. ANTONIO DEL MESCO

I resti del complesso di S. Antonio sono visibili nel promontorio di S. Antonio. Il complesso è stato edificato tra il 1050 e il 1070 da Monastero di Marsia. La chiesa è stata costruita nel 1050 e ha un'architettura di stile romanico.

Mappa dell'area di S. Antonio del Mesco. La chiesa è situata nel punto più alto del promontorio di S. Antonio.

Attorno al sito è stato costruito un muro di cinta che ha protetto il complesso. Il muro è stato costruito nel 1050 e ha un'architettura di stile romanico.

I resti sono legati alla chiesa di S. Antonio. Il complesso è stato edificato tra il 1050 e il 1070 da Monastero di Marsia. La chiesa è stata costruita nel 1050 e ha un'architettura di stile romanico.

Schema di riferimento delle rovine.

I resti sono legati alla chiesa di S. Antonio. Il complesso è stato edificato tra il 1050 e il 1070 da Monastero di Marsia. La chiesa è stata costruita nel 1050 e ha un'architettura di stile romanico.

A HANTOSKERTI-HOLTÁG KÖRNYEZETGAZDAGÍTÁSA

III. KÖLTŐFAL

A HANTOSKERTI-HOLTÁG ERZÉNYET LIGET FELÜLI OLDALÁNAK MAGAS PARTTALLA ALKALMASSÁ
TÉNYŰ AZ ITT KÖLTŐ MADÁRFAJOK VISSZATÉRÉSÉRE. A NÖVÉNYZET VISSZAVÁGÁSÁVAL ÉS A
PARTTÖRÉS FÜGGŐLEGESRE FÁRAGSÁVAL, ISMÉT MEGNYÍLIK A LEHETŐSÉG A PARTTÖRÉS
CIVILIZÁCIÓJÁRA, JECANDARAI ÉS A KÖZÖNSÉGES KÖZLEKŐKÖZÖLŐK SÖTÉTT ABBA, HOGY IDE HÉLVITÉS
KÖLTŐERZÉNYET, LAJOSRATÁRAT.

Erzsébet-liget Gyomaendrőd

Interaktív elemek

Mutassuk meg a megszokottat másként.

Miért van erre szükség?

A korábbi évek tapasztalata azt mutatja, hogy rengeteg szöveges információt gyömöszölünk egy-egy táblába.

A társadalom jelentős része olvasási, szövegértési problémákkal küzd.

A15 évesek 20%-a funkcionális analfabéta. (PISA felmérés 2011.)

Hagyományos módon – nyitott könyv – a cél nem valósul meg.

Erzsébet-liget Gyomaendrőd

Erzsébet-liget Gyomaendrőd

Erzsébet-liget Gyomaendrőd

Satírozó táblák

Milyen madár ez?

Kamaraerdő – Budapest

Természet háza - Kecskemét

Avarlakók

Szalafő - Pityerszer

„Az év ökoturisztikai létesítménye,
című pályázat **tanösvény**
kategóriájában
2014-ben I. helyezést kapott
2 tanösvényünk is:
az Élet a kaszálógyümölcsösben
és a Molnárka tanösvény;

Gemenc – Molnárka tanösvény

Beszélő tábla

- Vezetékes hálózatoktól független
- Játékos elemekkel gazdagított
- Több nyelvű
- Akadálymentesített
- Minden korosztály számára érdekes

Botanikai tanösvény – Tápiószele
Múzeumpedagógiai Nívódíj 2008.

Hallgassuk az erdőt!

Mondák útja – Rohr im Gebirge

Relaxációs pont

Kiállítások tervezése látogatóközpontokban

..természetvédelmi látogatóközpont

a természetvédelmi bemutatóhelyeknek ezt a típusát általában egy nemzeti park valamely fő belépési pontjában (az ún. „kapu”-ban) vagy központi fekvésű részén találjuk.

A nemzeti park igazgatóság képzett munkatársaitól információkat kaphatunk a védett természeti terület bejárásának lehetőségeiről, **az interaktív kiállítások** pedig időjárástól függetlenül lehetőséget biztosítanak a gazdag természeti és kulturális örökség, valamint a megőrzésük, fenntartásuk érdekében folytatott természetvédelmi tevékenység megismerésére.

Ráadásként még kiadványokat és ajándékokat is lehet vásárolni

**Mindent a szemnek,
semmit a kéznek!**

Megszokott tartalom másképpen

Halak a Fertő tóban

Ö-tái

gyöngyös
saluska
nagy gólya
székely

m az észak-déli fekvésű Fertő tavat a
 a délnél valamint a vele összefüggő
 a Fertő. A magyarországi Fertő-tó
 a tó, a Fertőmelléki
 a Sarródától Hegykőig terjedő inkai
 a világ. Utóbbi évszázadok alatt a
 a.

Közép-Európa harmadik legnagyobb
 a 310 km², átlagos mélysége 1 mé-
 a métereken jóval többet kitevő, az
 a 1866-1872 közötti években. A víz
 a tó, hogy magán a sósavon. A XIX.
 a tó természetvédelmi szempontból, főleg a
 a tóon gyász szarvas elterjedésénél. Ez a
 a mára nagyrészt elpusztult, de nem

állt meg. A Fertő gazdag halállományán vizének
 a nagy tápanyagteltség, magyarázza. Legérte-
 a lebb, ma is előforduló fajai a réti csík, a südő, a
 a fertői nyurga ponty és a csúszka.
 a Napjainkban is gyakran fajok a cimpó, a kárász, a
 a piros szemű kék, a dévérkesztyű és a sügér,
 a melyek leginkább a bebő sávkában, ezant
 a öblökben élnek.

A tó keleti és dél-keleti partvidékén a szikes
 a gyep és mocsári ökoszisztémák vízben, a
 a mélyebben fekvő területen süllyedő, tölgy és
 a magyar székely, borsnyó, erdei székely. A
 a nagyobb kiterjedésű szikes területeken az ősi
 a időszakban pompázott a sziki őserdő, ami
 a természetvédelmi szempontból legjelentő-
 a sabbat a Sarródtól. Az erdő növény- és állatvilá-
 a gza a közeli erdővel, elsősorban a víz-
 a rokonokat. A 42 ha-os erdőben a gyertyán és

a karkajánál, ill. bivalyfal legelőterület gyepjeit. A
 a fűves élőhelyek közé elegendő több sekély vízű,
 a részben szikes tó található (Cikés, Borsodi, Nyéki
 a székely, Papréti), amelyek az 1990 óta folyó
 a élőhely-rekonstrukciók eredményeként alakul-
 a tak ki. A parti madarak mellett nagy számban
 a látnak a kőzetbőrű récsafajk, de a gemek és a
 a kőszegők is kijárnak a nádakból lapályokra.
 a Megfigyelhető az a gólyacs, a guilpin, a bíbic,
 a a nagy gólya, a perüllő, cserke és a havasi
 a partitűz. A Fertőmelléki-domborzat erdő
 a kora természetvédelmi szempontból legjelentő-
 a sabbat a Sarródtól. Az erdő növény- és állatvilá-
 a gza a közeli erdővel, elsősorban a víz-
 a rokonokat. A 42 ha-os erdőben a gyertyán és

a köznyelven tölgy az uralkodó fajt, mellettük
 a cser és molyhos tölgyek alkotják a legjellemzős-
 a nyakat. Gazdag a cserjevilág is, míg az erdőben és
 a a bekelekedő sztyeppretekén számos védett
 a növényfaj él, Köz a tavasszal leánykőkörcs,
 a tavaszi hérics virág, később a fák árnyékában a
 a gyöngyvirág virágzó gyéreként lárványa és a
 a kellemes virágillatú éjt rabul az erdőben szelőd.
 a Kék sóközvetlen védett orchidea (a) is ezeken a
 a szikes gyepeken a papucsoskor és a rókia légy-
 a bangó. A domboság lábánál lap- és mocsári-
 a terek találhatók, amelyek közül kiemelkedő
 a értéket képvisel a Kisermémi lapos. Értékei
 a körül hasáknál csak itt és a fokozottan védett
 a „nyarvó” lenti határa és a sápadt újarkorban.

Ismerd meg a Fertő tó halait!
 Fergend a a közönséget

begonia
keskeny kocsányos
posztolnó
egérszék
sápadt újszemű
sziki székely
székely

Halak a Fertő tóban

ai
A déli fekvésű Fertő tavai a
világot a víz óceánjává
A magyarországi Fertő-tó
szőlő és a m. a Fertő-tó
Hagyományok terjedő szőlő
s. Hűvös áramlatot alkot a

alt meg. A Fertő gazdag növényvilágát vízinek
nagy biológiai sokszínűsége meggyereli. Legérték-
esebb, ma is előforduló fajja a tózi cik, a sáló, a
fűtől nyugatig terjedő és a cik.
Nagyjében is gyökör fele a komó, a káros, a
páncsma kék, a devényes és a sugar,
melyek leginkább a beltől reaktív, elzár
otokban élnek.
A tó keleti és déli-keleti partvidékén a szikes
gyepek és mocsári rétek időszakos vízben álló,
melyekben fekvő növények cikófű, sziki és
megyer sáló, baráncpajzsa találunk. A
nagyobb kiterjedésű szikes réteken az őzöl
időszakban pompák a szőlő őzöl, ami
szőlőszőlő őzöl, a megyer sálókomóval.

rackajával, ill. bivalvival legelített gyepek, a
fűves élőhelyek körül kialakuló több sekély vízű,
rétegen szikes tó található (Cike, Borsodi, Nyéki
sáló, Papréti), amelyek az 1990 óta folyó
előhely-rekonstrukciók eredményeként alakul-
tak ki. A parti madarak mellett nagy számban
léteznek a különböző rétegek, de a gólyok és a
kócsagok is kijárnak a nádasból sziklákra.
Megfigyelhető itt a gólyok, a gullán, a bicic,
a nagy gólya, a pirosbőrű farkas és a hárs
parfüz. A Fertő-tó déli-dombvidékén erdői
közül természetvédelmi szempontból legfontos-
több a szőlő. Az erdő növény- és állatvilá-
ga a közephegyvidéki állatvilággal mutat
közvetlenséget. A 412 ha-os erdőben a gyertyán és

kócsagok nagy az uralkodó faj, mellettük
cser és molyhos fák alkotják a gazdag élővilá-
gukat. Gazdag a cserjés is, míg az erdőben is
a beekelődő sztyepréteken számos védett
növény él. Korai tavaszi leánykőrcsin,
tavaszi heres virág, később a fák árnyékában a
gyöngyvirág virágzóegységek látványos és a
kelemes virágok új rabul az erdőben szélül.
Két fokozaton védett a fehérfejű és él ezeken a
szárny gyepeken: a papucsosbor és a rika légy-
bangó. A dombó legelőlő lap és mocsár-
teket találunk, amelyek közül kiemelkedő
értéket képvisel a Kiszomasi lapot. Ennek
közül hazánkban csak itt él a fokozottan védett
„rovarevő” lépi huzók és a sápadt újjakékel.

Ismerd meg a
Fertő tó halait!
Forgasd el a keztegyed!

Itt minden mozog

Természet Háza - Kecskemét

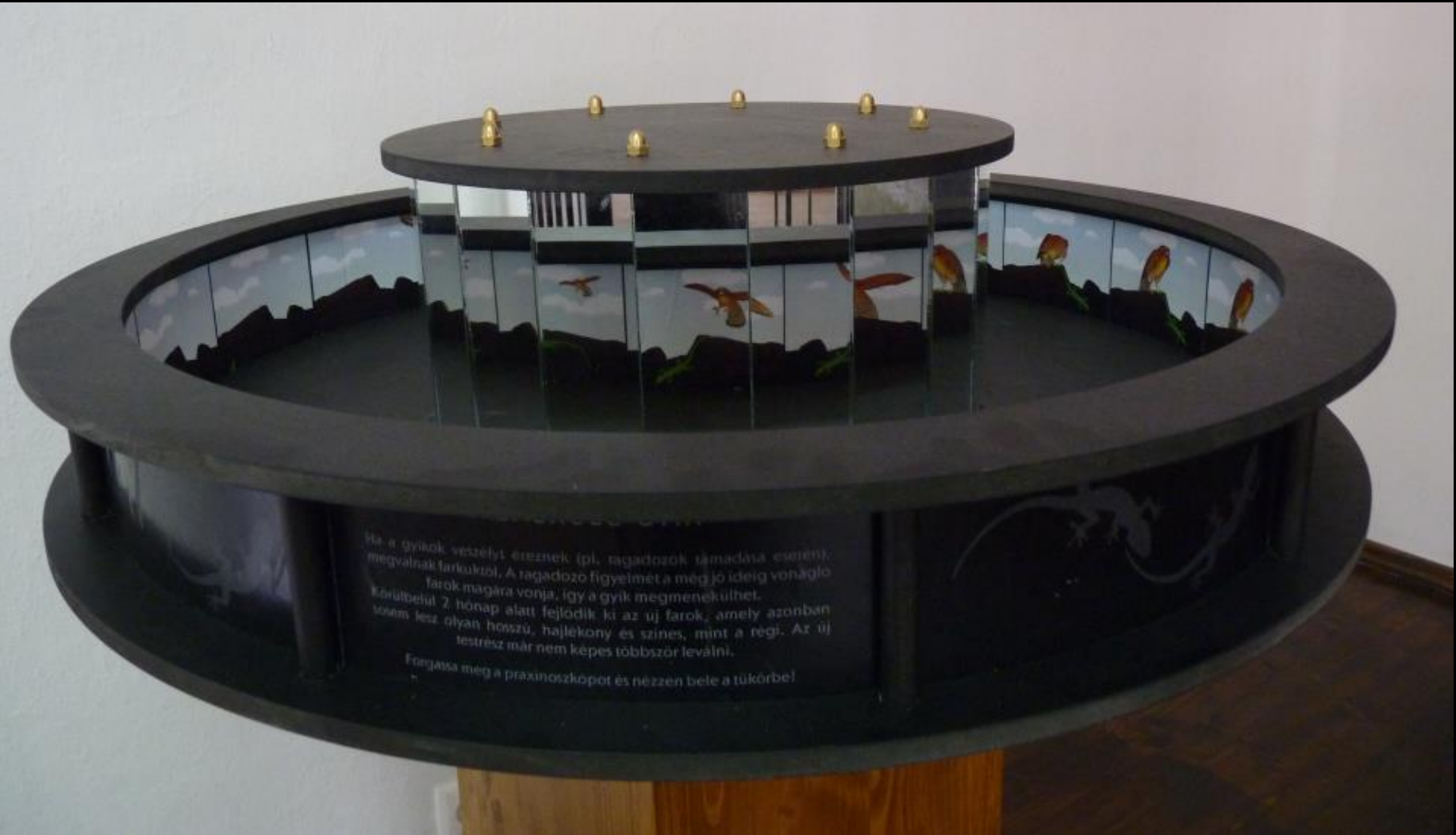
Hogyan változik a táj ?

Hol laknak az állatok?

Egy különleges játék: a praxinoszkóp

Ha a gyíkok veszélyt érznek (pl. ragadozók támadása esetén), megválnak farkuktól. A ragadozó figyelmét a még jó ideig vonágló fark magára vonja, így a gyík megmenekülhet. Körülbelül 2 hónap alatt fejlődik ki az új fark, amely azonban sosem lesz olyan hosszú, hajlékony és színes, mint a régi. Az új testrészt már nem képes többször leválni.

Forgassa meg a praxinoszkópot és nézzen bele a tükörbe!

Lápok háza - Szőce

Lápok háza - Szőce

Lápok háza - Szőce

Bárka látogatóközpont

Bárka látogatóközpont

Bárka látogatóközpont

Körös látogatóközpont

Körös látogatóközpont

www.patkosstudio.hu

